

wychodzi dwa razy dziennie, o godz. 9-tej rano i o godz. 6-tej wiecz. W niedziele i święta uroczyste wychodzi dwa razy dziennie.

PRENUMERATA wynosi w Krakowie: miesięcznie 2 kor., kwartalnie kor. 6; za jednorazowe zanoszenie do domu dopłaca się 40 hal., za dwurazowe 60 hal.

Na prowincji: miesięcznie kor. 2 hal. 70, kwartalnie kor. 8. W państwie Niemieckim kwartalnie kor. 10; w innych państwach: kwartalnie kor. 10. Za dwa razy wysyłkę dziennie DOPLACA się 40 hal. MIESIĘCZNIK. Zmiana adresu: 40 hal.

GŁOS NARODU

Dziennik polityczny założony w r. 1893 przez JÓZEFA ROGOSZA.

Redaktor naczelny: Dr. Antoni Beaupre.

nieopieczętowane nie podlegają opłacie pocztową. — Redakcję redakcją nie uznawano. Adres Red. Ul. św. Krzyża 1. F. Adres list. „Głos Narodu” Kraków, Tabela Nr. 100

Osobna prenumerata w wydaniu porannym wynosi miesięcznie w mieście z odnośnikiem do domu 1 koronę.

Numer poranny 4 h., wyceniony 10 hal. Listy pieniężne przesyłamy na prenumeratę i inseraty, przesłane do Administracji „Głosu Narodu”. — Prenumeratę oprócz upoważnionych agencji przyjmuje każdy urząd pocztowy w obrębie monarchii i w państwie niemieckim. Reklamacje

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje kierownik tego działu p. WŁODZIMIERZ STRYCHARSKI w biurze inseratowym „Głosu Narodu”, róg św. Krzyża i Mikołajki 1. R. Od pierwszego wiersza drobnym piśmem (petit) za pierwszy raz 16 halerzy, za każdy następny raz 12 hal., układ tabelaryczny, liczbowy od wiersza 30 h. za pierwszy raz, każdy następny 12 hal. — Nadesłane po 60 hal. od wiersza za każdy raz — Nekrologi 80 hal. Zamieszczone ogłoszenia przyjmują: we Lwowie S. Sokolowski, w Warszawie Haasemanna, w Wiedniu Haasenstein & Vogler, M. Opelik, M. Dukaa, H. Schalek, E. Braun, Kutschera & Schlerl, R. Mosse, Friedl, w Berlinie F. E. Cos, w Badenii J. Leopold, w Paryżu de Raczkowski 14 Cite de Treviso, John P. Jones & Cie.

„Numerus clausus,” w Izbie panów.

Prawdziwe cele i dążności tych członków Izby panów, którzy wywołali znany konflikt w sprawie reformy wyborczej, — okazały się teraz dopiero w całej pełni. Jeżeli chodziło im naprawdę o nadanie Izbie panów stanowiska bardziej niezawisłego. — powinni przyjąć od razu przedłożenie rządowe i zażegnać niebezpieczną burzę, którą dość nie w porę wywołali. Jeżeli jednak przywrócenie zasady pluralności i żądanie ograniczenia praw monarchy co do kompletowania Izby, — były tylko manewrem dla obalenia reformy wyborczej. — wówczas ten ukryty cel wyjdzie od razu na jaw, w dalszych opozycyjnych kombinacjach niezadowolonych parów i przedstawi ich politykę w należytem świetle... Będzie to o tyle korzystnym, że rząd, poparty nie tylko przez ogromną większość Izby poselskiej, ale przez całą opinię publiczną, — będzie miał rozwiązane ręce i otrzyma możliwość chwycenia się środków energicznych i decydujących.

Krok zatem rządu od razu wyjaśnia i rozwija sytuację, i posuwa znacznie naprzód sprawę reformy wyborczej, — bez pomyslnego załatwienia której, — nie można nawet myśleć o unormowaniu życia publicznego w Austrii.

Co do reformy Izby panów, — ograniczenie liczby członków mianowanych, — jest niezawodnie postępowaniem na drodze rozwoju konstytucyjnych urządzeń. Jednocześnie jednak, muszą być wprowadzone przepisy ustawowe, wprowadzające do Izby żywo wybieralne, które wytworzą po most, łączący ją z reprezentacją ludu. Wtedy dopiero parlament tworzyć będzie harmonijną całość, stanowiącą należyte zakończenie i uwieńczenie nie wspaniałej budowy konstytucyjnego gmachu.

* * *

O przedłożeniu rządu w sprawie „numerus clausus” w Izbie panów rozesłało c. k. biuro korespondencyjne z Wiednia następujący komunikat:

Na podstawie najwyższego upoważnienia wniósł rząd wczoraj w Izbie panów przedłożenie ograniczające liczbę dożywotnich członków tej Izby do 180

Przedłożenie to stoi w ścisłym związku z nowym ukształtowaniem Izby posłów. Jeżeli przez przyznanie powszechnego i równego prawa głosowania walka o parlament ma się trwale zakończyć, a wszystkie dążności wymagające uwzględnienia w nowoczesnym życiu narodów mają być w Izbie posłów skierowane na drogę legalnych obrad i organicznego wyrównania z prądami przeciwnymi, to zasada konstytucyjna wymaga jako koniecznego uzupełnienia także silnej Izby wyższej, która odpowiedzialna tylko w obec własnego sumienia i historii, byłaby w możności strzedz konserwatywnych interesów i dać gwarancję stopniowego i pokojowego rozwoju. Projekt jest wielkoduszny samoograniczeniem prerogatyw, które przylączy się do licznych ofiar jakże w swych pracach i żądaniach poniosły wszystkie narody, wyborcy i stronnictwa Izby poselskiej dla wielkiego celu.

Dzieje się to jednakże w oczekiwaniu ofiar wza-

jemnych a mianowicie, że pierwsza Izba, zabezpieczona w swym własnym domu, nie będzie czyniła dalszych trudności w obec uchwalonej przez Izbę posłów zmiany jej podstaw. Z przyjęciem tej propozycji, dla której szybkie go załatwienia w obu Izbach Rady państwa, rząd — wzywa stłumienie sił użyje, Izba panów widziałaby szybkie spełnienie jednego z gorących swych życzeń. Wówczas mogłaby Izba panów starać się po wszystkie czasy o samodzielne utrzymanie swych zasad i umiarkowany postęp z właściwą jej misją konstytucyjną, niepodzielną z żadną inną korporacją.

Natomiast połączenie tego własnego ubezpieczenia z wewnętrzną reformą drugiej Izby naraziłoby wielkie dzieło reformy wyborczej, a możeby je nawet udaremnić; tej reformy atoli niewolno udaremnić. Skutkiem takiego przez całą ludność nie oczekiwanego zwrotu byłoby nieobliczalne i odpowiedzialność za to zanadto wielkie; Rząd więc uznaje życzenia Izby panów. Jeżeli podnosi jej wagę i z gorliwością stara się o zwiększenie jej znaczenia, to do niczego innego nie dąży, jak do równomiernego ukształtowania naszych wielkich ciał parlamentarnych. Rząd chce całą siłę ludu postawić na służbę państwa, aby państwo było przygotowane do wielkich zadań jakie je w najbliższej przyszłości czekają

Kresowa strażnica

W roku 1902 zawiązane zostało towarzystwo pod nazwą: „Spółka ochrony i pomocy narodowej w Białej” na podstawie ustawy z 10 marca roku 1867, jako towarzystwo zarobkowo gospodarcze.

Zebrawszy w drodze udziałów i pożyczek kwotę około 12.000 koron, zakupiła Spółka za 44 tysięcy koron dom w Bielsku, który oddała na użytek „Związków chrześcijańskich robotniczych polskich” — i nazwała: „Domem polskim”.

Od tego czasu minęło lat cztery i sześć miesięcy. Nie będziemy opowiadali historii, stwierdzimy tylko dwa fakty historyczne: założenie domu polskiego w Bielsku wprawiło w istny szal hakatystów pruskich, którzy do dzisiejszego dnia nie zaprzestają wszelkich możliwych wysiłków, ażeby był dom polski podkopany — i dostać go w swoje ręce.

Szał hakatystów zrozumiał. W Bielsku nie ma ani jednego Polaka, któryby miał odwagę przyznać się do polskości; miasto poza Domem polskim jest niepodzielną własnością Niemców, którzy w roku 1866 witali z entuzjazmem wkraczających do nich Prusaków.

Drugim powszechnie znanym faktem jest, że z hakatystami pruskimi współzawodniczą w niewiści ku Domowi polskiemu, w obryzgiwaniu go błotem wraz z Spółką ochrony i pomocy narodowej — socjaliści, rekrutujący się w Bielsku i Białej z żydów, ewangelików i nielicznych zresztą szumowin kilkunasto tysięcznej polskiej rzeszy robotniczej. Zaciekłość czerwonych towarzyszy również nie jest zrozumiałą. Dom polski, zorganizowany przez chrześcijańsko narodowych robotników (obecnie organizacje te liczą 1400 członków!), stłumił butę

złamał siłę socjalnej demokracji i w największym ognisku przemysłowym Galicji (liczba robotników i robotnic w 60 przeszło fabrykach obu miast wynosi około 12 tysięcy), zdegradował ich do roli kopcuszków w ruchu robotniczym...

Trzeci fakt stwierdzamy z ubolewaniem, że oprócz posłów sejmowych i parlamentarnych, mało tylko osób ze społeczeństwa polskiego umiało cenić tę „jedyną strażnicę polską” w hakatystycznym gnieździe, a monopolizująca patriotyzm prasa wszechpolska, od czasu do czasu atakowała również Dom polski, trzymając się zasady, że co nie jest stronniczo wszechpolskie, nie jest narodowe.

Mimo tych ataków z trzech stron, Dom polski stoi piąty rok, pokonując finansowe trudności, a walne zebranie Spółki o. i pom. nar. odbyło się w dniu 12 grudnia w środę, w Czytelni polskiej w Białej.

Przebieg tego zgromadzenia wyjaśnił sprawę dokładniej i pchnął sprawę Domu polskiego na nowe tory.

Obszerną salę Czytelni polskiej zapełnił szalenie robotnicy centrowcy, a z zaproszonych 70 kilku osób z polskiej inteligencji białskiej, zjawili się około dziesięć osób!

Zgromadzenie zagalib prezesa Spółki, ks. Stanisław Hanusiak z Poręby wielkiej, dziękując za tak liczne zebranie, świadczące o napięciu uczuć narodowych wśród polskich robotników i robotnic, poczem udzielił głosu ks. Stojałowskiemu, jako dyrektorowi Spółki, do sprawozdania.

„Przyjmuję przedewszystkiem — rzekł mowa — całą odpowiedzialność na siebie, za spóźnione w tym roku zwołanie walnego zebrania. Przez kilka miesięcy mieliśmy tu walkę z powodu strejków i lokantów, potem ważniejsze obowiązki powołały mnie jako dyrektora Spółki do Krakowa, a że jak nie było, tak niema w Bielsku żadnego Polaka i nikt nie ma ochoty spróbować pracować w gnieździe szerszeni hakatystycznych, więc sprawa się musiała opóźnić.

Przez spóźnienie to jednak ani Spółka, ani Dom polski nie poniosły żadnej finansowej szkody. Sprawozdanie przedłożone stwierdza, że dzięki subwencji sejmowej, spłaciliśmy w tym roku dwa tysiące reszty ceny kupna; dwa tysiące zapłacił za nas poseł Skołyżewski (brawo!), taksa przenośna zapłacona całkowicie, pozostaje do zapłacenia tylko 400 koron procentów. Słowem, Niemcy niech się nie cieszą, że nam wydrą nasz Dom polski, (huczne brawo) bo jeszcze tych kilka set koron, da Bóg wypłacimy wkrótce.

Zakładając Dom polski, mieliśmy trojaki cele na oku: narodowe, chrześcijańsko społeczne i kulturalne, czyli oświatowe.

Pod względem narodowym chcieliśmy stwierdzić, że w Bielsku jesteśmy u siebie, na naszej

Korespondencja.

Warszawa, 14 Grudnia.

Bandyci, dla których w Warszawie ostatnimi czasami nastąpiły nieco gorsze czasy, nie przestają jednak grasować na prowincji i dokonali znów zuchwałego napadu na stację kolejową Zgierz. Ponieważ stacja ta, po ostatnich napadach zbrojnych była strzeżona w nocy przez wojsko, które na dzień opuszczało swój posterunek, bandyci napadli na stację w biały dzień! Na dworzec wtargnęło 24 uzbrojonych w rewolwery i karabiny mauserowskie rabusiów, którzy poleciwszy urzędnikom i oficyalistom podnieść ręce do góry, poprzecinali druty telegraficzne i osaczyli aparaty telegrafu i telefonu oraz stanęli przy drzwiach. Następnie kilku wtargnęło do kas i zabrało 978 rb. 54 kop. Inni rabusie wpadli do poczekalni, gdzie zastali naczelnika więzienia w Łęczycy, kapitana Aleksandra Skoblina do którego zaczęli odrazu strzelać. Kapitan wybiegł na peron, widocznie sądząc, że uda mu się ocalić, ale widząc coraz bliżej nacierających napastników, wbiegł znów do poczekalni kl. 3-ej i tutaj padł trupem od kul rewolwerowych.

Bandyci, dokonawszy rabunku, umknęli pośpiesznie, a zarządzony następnie pościg wojskowy za nimi nie dał naturalnie żadnego rezultatu.

Banda rabusiów, która zamordowała pod Grodziskiem braci Kucharskich, o czym doniosłem w poprzedniej korespondencji w dalszym ciągu gospodaruje bezkarnie w okolicy. Po dokonaniu potwornego mordu we wsi Owczarni, ta sama banda, złożona z 16 ludzi, napadła na dom leśniczego dóbr Młochów, Antoniego Szmela. Torturując rodzinę leśniczego, wydusiła z niej cztery ruble. O znęcaniu się nad mieszkańcami leśniczówki dowodzi fakt, że żonę Szmela wieszano kilkakrotnie na pasku rzemiennym i zbito ich obojga tak, iż całe ciało zrobiło się czarne.

W Dąbrowie, jak donosi „Warsz. Dniw.” policja odkryła biuro P. P. S. Gdy w nocy policjanci i sandarmi przybyli tam do jednego z domów, aby dokonać rewizji, osoby znajdujące się w tym domu, przywitwały ich salwą strzałów, poczem utarowali sobie drogę rewolwerami znikły w ciemnościach nocy. Po dokonaniu rewizji w tym domu, przekonano się, że mieściło się tam biuro P. P. S. i skład wydawnictw tej partji.

re należy uważać za właściwe elementy elektryczności. Ważna bardzo jest rola elektro-
nów w atmosferze; one to wywołują powstanie elektryczności powietrza. W ostatnich czasach wielu zwolenników zyskała teoria, że elektrony w atmosferze nie tylko wywołują burze elektryczne ale w ogóle wywierają ogromny wpływ na stany meteorologiczne. W badaniach nad tą t.zw. ozonizacją powietrza stoi Thomson na czele uczonych pracujących w tym kierunku.

Henryk Moissan profesor chemji w Sorbonie ma obecnie lat 54. Jest uczniem Berthelota w r. 1879 został kierownikiem wykładów i ćwiczeń chemicznych w szkole farmaceutycznej w Paryżu w 1886 r. mianowano go profesorem toksykologii w wyższej szkole farmaceutycznej w r. 1891 został następcą Cahoursa w akademii nauk. W świecie naukowym zdobył Moissan wielki rozgłos pracami nad fluorem; był on pierwszym, który zdołał wydzielić ten pierwiastek przy pomocy elektrolizy. W kołach laików Moissan zawdzięcza sławę głównie próbom sztucznego tworzenia drogich kamieni. Usiłowania te dały pomyślne wyniki. Moissan'owi udało się najpierw rozpuścić węgiel w płynnym żelazie. Aby uzyskać wielkie ciśnienie, potrzebne do skryztałizowania się diamentów, oziębia Moissan nagle rozpaloną masę, wrzucając do zimnej wody. Wskutek tego masa płynna kurczy się gwałtownie, wytwarza wielki nacisk na cząstki wewnętrzne, w środku bryły powstają maleńkie diamenty, które pod żadnym względem nie różnią się od naturalnych. Moissan zajmował się również sztucznym wytwarzaniem innych drogich kamieni z równie pomyślnym skutkiem.

Doktor Kamil Golzi urodził się w 1844 roku. Powołany najpierw na profesora anatomii do uniwersytetu w Sienie, przeniósł się w 1881 roku

Pogłosce o odroczeniu wyborów do Dumy rząd oficjalnie zaprzeczył — choć faktycznie sama pogłoska jak i urzędowe jej zaprzeczenie nie zmienia w niczem sytuacji, ponieważ jak wiadomo, termin wyborów nie został jeszcze wyznaczony i ogłoszenie tego terminu zależy od widoków i „widzimisiej” rządu. Tymczasem jednak przygotowania do wyborów w Król. Pol. są prowadzone bez przerwy. Komisje powiatowe wyborcze w obrębie gub. Warszawskiej, jak również i komisja gubernalna są już sformowane w pełnym składzie i rozpoczynają swe działalność. Ukończono też sporządzenie list wyborczych robotniczych. Obejmują one w samej Warszawie 20.119 robotników którzy mają wybrać 110 pełnomocników, oraz 19.475 robotników, z gub. Warszawskiej, którzy wybiorą 76 pełnomocników. Ci pełnomocnicy, w liczbie 186, wybiorą 7-iu wyborców, którzy będą uczestniczyć w gubernjalnym zebraniu wyborczym.

Powszechną sensację w tutejszym świecie handlowym wywołało wykrzywie w tych dniach znacznego sprzeniewierzenia w banku handlowym. Sprzeniewierzenia tego dopuścił się kontroler działu rachunku otwartego, człowiek starszy, cieszący się bezwzględnym zaufaniem dyrekcji i podwładnych urzędników. Sprzeniewierzył on w ciągu szeregu lat 56 000 rb. i tak umiał ukrywać swe oszukańcze malwersacje, że dopiero teraz, w jakimś czasie po jego „naglej” a jak przypuszczają obecnie samobójczej śmierci oszustwo wyszło na jaw.

Ze świata.

„Prawdziwi rosyjanie.”

Interesujące szczegóły do charakterystyki „prawdziwych rosyjan” podaje dziennik *Swoboda* i *Żiźń*, który dowodzi, że prawie wszyscy przywódcy tej partji nie są Rosjanami, mianowicie: Karol Amalia Gringmut pochodzi z żydów; w Brukselu na żydowskim cmentarzu jest grób z napisem: „Bejła Dwojra Grügmüt” — to rodzona babka „prawdziwego Rosjanina” — redaktora *Moskowsk. Wiedom.* Józefowicz i Gurland, również są synami przechrzczonej żydów. Pawołaki i Kruszewan są moldawianami. Bułaceł jest lotyszem, ojciec jego nawet słabo mówił po rosyjsku.

Gnieźnieńsko-poznańskie arcybiskupstwo. Na te-

do Pawii, gdzie objął i piastuje dotychczas katedrę patologii ogólnej. Pracuje głównie nad anatomią mózgu i systemu nerwowego.

Doktor Raman Cayal urodzony w 1852 roku, objął w roku 1886 katedrę histologii w uniwersytecie Barcelońskim, a od 1892 roku wykłada tę naukę w Madrycie. Ogłosił szereg prac z dziedziny histologii.

Prócz nagród powyższych, istnieje jeszcze z funduszu im. Nobla nagroda za najskuteczniejsze propagowanie idei pokoju powszechnego. Nagrodą tą rozporządza komisja storthingu norweskiego. W r.b. przyznano ją, jak wiadomo, prezydentowi Rooseveltowi.

Teodor Roosevelt, syn zamożnego kupca porcelany, urodził się w 1856 roku w Nowym Jorku. Po ukończeniu uniwersytetu w Harvardzie, rozpoczął działalność na polu politycznym, nie miał jednak powodzenia, wobec czego przeniósł się na daleki Zachód, gdzie zajął się hodowlą bydła stepowego. Po latach kilkunastu wraca do Nowego Jorku; staje w szeregu stronnictwa republikańskiego. Niebawem obejmuje stanowisko dyrektora policji nowojorskiej, a w 1896 roku — pomocnika sekretarza marynarki. Podczas wojny z Hiszpanią utworzył pułk „dzikich jeźdźców” z pastuchów stepowych. Po wojnie wybrano go na gubernatora stanu Nowego Jorku, a w 1900 roku na wiceprezydenta Stanów Zjednoczonych. W roku następnym, skutkiem zamordowania prezydenta Mac Kinley'a przez Czolgosa, stanął na czele państwa. Na stanowisko to obrano go po wtórnie w r. 1904. Jako prezydent rzeczypospolitej daje dowody wielkiej energii, odwagi, twardości indywidualności. Działalnością swoją przyczynił się wielce do zakończenia wojny japońsko-rosyjskiej. Ogłosił drukiem szereg prac literackich i politycznych.

własnej, polskiej ziemi i obcym przybyszom nie damy sobie tych praw wydrzeć! (huczne brawa). Dalej wiedzieliśmy, że chcąc Białą spolszczyć, trzeba hakatyzm w Bielsku osłabić. Nie chcąc urazić nikogo, powiem, że polska dotychczasowa taktyka obronna, a nawet ustępliwa wobec Niemców w tym kącie, nie wystarcza; my z czeską zaciętością musimy przejść do taktyki zaczepnej, starać się rugować hakatyzm. (Huczne oklaski). Założyć Czytelnię polską, chodzić do niej dla rozrywki i wzajemnej pogadanki, urządzić to lub owo tutaj — to znaczy pracować dla swojej przyjemności, a czasem popisu. Wystarczy w mieście polskiem, za mało na kresach. My tu na straży polskich interesów, nie tylko mamy nie puścić dalej fali niemieckiej, ale odbić im to, co nasze. (Oklaski). Możemy śmiało stwierdzić, że piąty rok spełnia tu to zadanie polska rzesza robotnicza, doznając małego tylko poparcia ze strony inteligencji polskiej białskiej, która zasklepia się w Białej, jakby chciała potwierdzać rozbiór Ojczyzny i rzeczywiście uznawała, że po tamtej stronie Białki, leży dzierzawa niemiecka. Lecz Niemcy z tamtej strony robią inaczej. Ich pisma noszą tytuł: „bielsko-białskich”, ich stowarzyszenia są bielsko-białskie; Bielsko i Biała są dla nich: miastami siostrzanymi. „Bruderstädte”. Tylko dla Polaków białskich, Bielsko jest niemieckiem i nie mają odwagi wtargnąć po za rzeczkę.

Drugi cel: chrześcijańsko społeczny, również, a może w większym jeszcze stopniu osiągnęliśmy. My tu panami ruchu robotniczego, nie socjalni demokraci, a zmiętlibyśmy ich do szczętu, gdyby nas wspomagali nie sami posłowie pod względem finansowym, ale też działacze narodowo społeczni i duchowieństwo.

Trzeci cel: kulturalny, o ile się dało, popieraliśmy ze skutkiem. Kto sprawiedliwy i obeznany z historją ruchu narodowo-robotniczego w Bielsku i Białej, musi nam przyznać, żeśmy po pierwszych kulach, które zabiły tu robotników w r. 1889, zaczęli pracę narodową i przygotowali grunt po to, co się tu dzisiaj osiągnęło pod względem kulturalno-narodowym.

(Dokończenie nastąpi.)

Laureaci Nobla

D. 10 go bm. odbyło się w Sztokholmie uroczyste rozdawnictwo nagród z funduszu im. Nobla przyznanych jak już donieśliśmy poecie włoskiemu Józefowi Carducciemu, profesorowi fizyki w Cambridge Thomsonowi prof. Moissanowi z Paryża dr Kamilowi Golzemu z Pawji. Wszyscy laureaci prócz sędziwego Carducciego przybyli na uroczystość do Sztokholmu.

Józef Carducci urodzony dnia 27 lipca roku 1836 w Valdicastello w Toskanii kształcił się we Florencji i Pizie poczem został profesorem literatury włoskiej w uniwersytecie w Bolonji. Na stanowisku tem pozostawał aż do lat ostatnich opuścił je dopiero niedawno z powodu sędziwego wieku. Rząd włoski w uznaniu jego działalności, przyznał mu wysoką pensję honorową. Działalność literacką rozpoczął od prac z zakresu historii i literatury, ogłaszanych w czasopiśmie i we wstępach do wydań pisarzy włoskich. Wielki rozgłos zyskał jego „Hymn do szatana”, ogłoszony w r. 1865 pod pseudonimem Enetrio Romano. Sławę poetycką zapewniły mu jednak dopiero „Odi barbari” w których szeroko i naśladował formy staroklasyczne. Bardzo cenne są prace jego z zakresu historii i literatury.

Józef Thomson, laureat w dziedzinie fizyki ma obecnie lat 50 i od r. 1884 jest profesorem fizyki doświadczalnej w uniwersytecie w Cambridge i prezesem miejscowego Tow. przyrodniczego. Wiedza zawdzięcza mu nader cenne zdobycze w zakresie elektryczności i magnetyzmu. Zwłaszcza teoria elektronów jest ulubionym tematem prac jego. Elektronami wiedza nowoczesna nazywa małe cząsteczki materjalne, któ-

GORSETY

najnowszych krojów paryskich i brukselskich poleca

Paryska Pracownia Gorsetów „Felicja” w Krakowie

ULICA FLORYAŃSKA L. 2 (HOTEL DREZDEŃSKI).

Wszelkie zamówienia w zakres gorseciarski wchodzące wykonuje się w ciągu 8 godzin. — Przyjmuje wszelkie reperacje.

Zlecenia z prowincyi uskutecznią się odwrotną pocztą.

BIBUŁKI I TUTKI CYGARETOWE

PROMIEŃ

PRZEZ INSTYTUT CHEMICZNY C. K. UNIWERSYTETU LWOWSKIEGO

2155 20

Za najlepsze uznane.

Wszędzie do nabycia.

Fabryka: Lwów, ul. Pańska - boczna.

Mam zaszczyt zawiadomić Szanowną P. T. Publiczność, iż z dniem 11-go Sierpnia 1906 roku

Przeniosłem i powiększyłem mój Magazyn Mebli na ul. Szpitalną 34, naprzeciw Teatru Miejskiego

Nowo powiększony Magazyn zaopatrzyłem w meble

od najskromniejszych do najwykwintniejszych, a mianowicie posiadam na składzie kompletne urządzenia pokoi sypialnych i jadalnych, salonów, buduarów, kancelaryjnych i t. p. -- Posiadam również na składzie dywany, chodniki, portyery, firanki, kapy na łóżka, serwety na stoły, kołdry, koce, pledy, poduszki, pokrycia meblowe i t. p. Największy Skład blaszanych łóżek i mebli giętych.

Dziękując za dotychczasowe względy Szanownej P. T. Publiczności, polecam nadal moje usługi i pozostaję z wysokim poważaniem

Szczepan Łojek w Krakowie, ul. Szpitalna Nr 34.

Przy cierpieniach żołądka

występują wskutek zaniedbanych zaburzeń organów trawienia najczęściej: brak apetytu, zatwardzenie, palenie w piersiach (zgaga), wzdęcie, zły posmak, bóle głowy etc. i są nierzadko przyczyną wielkiej szkody na zdrowiu jeżeli się rychło temu nie zapobiegnie. Jako znakomity środek przeciw wszystkim objawom ze psutego żołądka zyskały sobie od dziesiątek lat jako krople mariacelskie ogólnie znane i ulubione 2179 12

Brady'ego krople żołądkowe

z powodu swojego pobudzającego apetyt i wzmacniającego działania, powszechnie nznane. Cena za flaszkę wraz ze sposobem użycia K.— 80. Flaszka podwójna K 1'40.

Przy zakupie w aptekach żądać wyraźnie tylko prawdziwych kropli żołądkowych Brady'ego i nie dać się namówić na coś innego. Zwracać proszę przytem uwagę na opakowanie w czerwone faldowane pudełko z wizerunkiem Matki Boskiej jako marki ochronnej i podpisem

Główny skład C. Brady'ego apteka Wien 1., Fleischmark, Nr 1. 377 za pobraniem lub zaliczką Koron 5 sześć małych, Kor. 4'50 trzy duże flaszki opłatnie, bez dalszych kosztów.

Kanarki!

o wspaniałym głosie i głębokich tonach od 10 kor. 3 Sztuki 30 kor. franko. Ad. Janson, Barbis, Harz. 3 2610

JEDYNA W KRAJU

FABRYKA PASOW maszynowych

Ignacego Wurma

w Krakowie, ul. Kanonicza 1. 15.

Jest do sprzedania

Dom piętrowy

murowany z ogródkiem owocowym; kapitał potrzebny 12,000 K. Wiadomość: Podgórze. Kalwaryjska 82, u właścicielki domu. 2564

Błaga o litość

staruszka, 86 lat licząca, wdowa po weteranie z r. 1831, mająca przy sobie nienleczalnie chorą córkę, o wspomnienie jakimkolwiek datkiem. Łaskawe datki na ten cel przyjmuję w Adm. „Głosu Narodu“. 711

Jest do sprzedania większa ilość

Octu winnego

częściowo lub w całość po niskiej cenie — Wiadomość w Adm. „Głosu Narodu“.

NA GWIAZKĘ

POLECA SIĘ KANARKI

KARCYŃSKIE

rasy Seiferta znakomite śpiewaki, z miłym łagodnym głębokim głosem, także przy świetle śpiewające, po 10, 15, 20 koron i wyżej. Samiczki po 3 i 5 koron. Przesyłam także pocztą za zaliczką z poręceniem wartości, oraz nadejścia zdrowych do miejsca przeznaczenia.

hodowla prawdziwych Karceńskich Kanarków JAN SZUFA.

Kraków ul. Floryańska 38.

Potrzebne:

Masło deserowe

30--40 kg. tygodniowo. Więckowice wojnicz.

Wyborny MIÓD deserowy karacyjny, z własnych pasiek, twardej 5 klg. 6 kor., rarytas miodoborów (gesto płynna patoka), 6 k. 60 h. franco. Korzeniewicz, em. nauczyciel, Iwaucazany. 2589

Sprzedam kamienicę

dwupiętrową z dużym owocowym ogrodem, położoną w najpiękniejszej i najzdrowszej okolicy Krakowa. Wiadomość: Podgórze, Kalwaryjska 82, u właścicielki. 2533

ORACYE

przemowy i powinszowania przy uroczystościach weselnych, zaręczynowych, narodowych, imieninach i innych okazjach. Przewodnik do pisania listów miłosnych. Kuplety i Monologi. Zbiór najużywanych pieśni polskich. Zebrał i ułożył STANISŁAW TOMASZEWSKI w Bydgoszczy. Powyższa książka w Prusach zakazana a wypawca na więzienie skazany. Kto nadeśle 1 koronę w znaczkach, otrzyma ORACYE franco. Adres: ZYGMUNT TOMASZEWSKI, Kraków, ul. św. Krzyża Nr. 7.

OSOBA MŁODA

inteligentna, przyjmie zarząd pensjonatem albo większym domem, do towarzystwa i może się zająć wychowaniem dzieci. Zgłoszenia do 580 w Adm. „Głosu Narodu“.

OSTRZEGAM

każdego ktokolwiekby potrzebował palta i ubrania, ażeby się nie dał uwieść na oko elegancko wyglądającym na wystawach magazynów wiedeńskich ubraniom gotowym, które ani krojem ani odrobieniem nie mogą się równać zwykończonemi ubraniami z mojej pracowni; w cenie różnicy niema. A zatem

Łaskawi Panowie!

zamawiajcie palta i ubrania u ZYGMUNTA CHILI, krawca w Krakowie ul. Wielopole 1, 3. obok głównej poczty. Wypożycza się fraki i angiezy. — Wszelkie zamówienia na prowincję uskutecznią się możliwie jak najprędzej.

Najtańszem bo bezpośrednio źródłem jest Magazyn pierwszej kraj. fabryki wrobów platerowanych brązowych i srebrnych M. JARRA w Krakowie

tylko od strony pomnika A. Mickiewicza obok cukierni w Sukiennicach L. 2

Na podarki ślubne na gwiazdkę!
Magazyn bogato zaopatrzonej w piękne i trwałe wyroby własne w stylach zakopiańskich, secesyj i innych sprzedaje po cenach prawdziwie fabrycznych. Najpraktyczniejsze, najodpowiedniejsze na podarki przedmioty do użytku domowego jak:
Serwisy do kawy, herbaty i czekolady, Kandelabry, Nożyki do owoców i ciast, Lustra i garnitury toaletowe, Samowary, Maselniczki, Cukierniczki, Podstawki na kwiaty, Bileterki, Etażery, Serwisy do wódek, Pudełka na biżuterię, Kompotyerki, Serwisy do palenia i t. d. Kompletne kasety z nakryciem stołowym w stylu zakopiańskim i innych.

Nowość! Nowość!
„NIUTA“
Samowary spirytusowe gazowe najpraktyczniejsze w świecie.
Nie kopca, nie wydają żadnego swądu, ani popiołu. Obsługa nadzwyczaj łatwa, gdyż można je w kilku sekundach nastawić w pokoju lub salonie. Zagotowują wodę na 16 szklanek herbaty w 15 minutach, zużywając za 3 hal. spirytusu. Wyrabia i przerabia ze zwykłych samowarów wyłącznie fabryka
M. Jarry w Krakowie.

Artykuły kościelne.
Lichtarze, Kielichy, Puszki na komunikanty, Lampy, Krzyże, Relikwiarze, Monstrancje, Zyrandole, Świeczniki, Ampułki, Ławatarze, Trybunary, Kalzielnicze, Pastorały i t. d. Fabryka wykonuje na zamówienie według rysunków i projektów Tablice pamiatkowe, Biusty, Pomniki i wszelkie przedmioty kościelne, jak świeczniki, Tabernakulum, ozdoby do ołtarzy i t. d. brązu, chińskiego srebra lub z prawdziwego srebra i złota.
Przyjmuje również zniszczone wyroby do reparacji, p. srebrzenia, złoczenia w ogniu lub galwanicznie, niklowania i brązowania. Wypożycza nakrycia stołowe „sztucze“ na większe zebrania, wesela i t. p. Proszek do czyszczenia srebra i złota.

Boże Narodzenie 1906.
Nowy Jork i Londyn nie oszczędziły i stałego ładu i wielkiej fabryki wyrobów srebrnych widziały się zmuszoną wysprzedać cały swój zapas za małym tylko wynagrodzeniem za pracę. Jestem upoważniony do uskutecznić. Wysyłam zatem każdemu za zwrot 6 zł. 90 ct. następujące przedmioty:
6 sztuk noży stołowych z prawdziwą angielską klingą.
6 widelców z jednego kawałka amerykańskiego srebra.
6 łyżek z amerykańskiego srebra.
12 łyżeczek z amerykańskiego srebra.
1 chochla z amerykańskiego srebra.
1 chochelka z amerykańskiego srebra.
6 angielskich spodków Victoria.
2 wspaniałe świeczniki.
1 sitko.
1 rozsyrywacz cukru.
42 przedmioty tylko za zł. 6.90.
Te 42 przedmioty kosztowały dawniej 40 zł. a obecnie można je mieć za tę niską cenę zł. 6,90. Amerykańskie patentowane srebro jest na wskroś białym w taleni, który barwę srebra 25 lat pod gwarancją zachowuje. Najlepszym dowodem, że to ogłoszenie nie jest żadnym oszukiwaniem, zobowiązuję się niniejszem publicznie, zwrócić każdemu pieniądze bez nadności, komu towar się nie podoba. Niechaj więc nikt nie opuści sposobności nabyć a tego wspaniałego garnituru, który szczególnie nadaje się na
podarki weselne i okolicznościowe jak niemniej dla każdego domostwa.
Dostać można tylko pod adresem:
A. Hirschberg
Dom eksportowy amerykańskich patentowanych towarów srebrnych.
Wiedeń, II. Rembrandstrasse 19/G.
Wysyłka na prowincję za gotówkę lub za zaliczką.
Proszek do czyszczenia 10 ct.
Tylko marka ochronna obok stojąca, zapewnia prawdziwość.
Wyciąg z pism uznania:
Z nadesłanego towaru bardzo jestem zadowolony. Krystonopol, Galicya. Siostra Joanna, przeł. Towarz. N. P. Maryi. Kraków, 21 maja 1899. Pomyślnie Pańska otrzymałam i jestem z niej tak zadowolona, że posyłam dalsze zamówienie. Księżna Amalia Czertwertyńska.
Trzy razy już sprowadzałem od Pana garnitury po 42 K. i byłem każdym razem zupełnie zadowolony, proszę mi zatem i tym przysłać jeszcze jeden garnitur. Jerzy hr. Dunia Borkowski, c. i k. szambelan Zakopane 12. 2. 1906. 2254

Prawdziwy złoty double Roskopf Savonnet Remontoir kotwiczny z przepysz. precyzyjnym werk. kotwicznym, podwójnie kryty, 3 bardzo silne koperty ze złota double, ze sprężyną. Złoto double jest metalem podobnym do złota, które tego podobieństwa nigdy nie traci. Te zegarki są z powodu wspaniałego wykonania ogólnie podziwiane, i od prawdziwych złotych nie do odróżnienia.
Cena zł. 5.— 2398 12
Zegarek damski, double podwójnie kryty zł. 6. Męski łańcuszek double podwójny zł. 1.50. Łańcuszek double na lornetę 160 cm. długości zł. 4. Do każdego zegarka 3 letnia pisemna gwarancja przy wysyłce za zaliczką. Ilustr. cennik zegarków, łańcuszków, pierścionków gratis i franko
Józef Spiering, Wieu I., Postgasse 2.26

Niezbędna nowość! **Niezbędna nowość!**
Fabryka: Alte K. K. Feldapotheke Wien I-
Do ścierania mokrą ścierką
wosk podłogowy
Parquet-Rose oszczędza czyszczenia podłogi, utrzymuje i wzmacnia połysk, chroni od kurzu i w użyciu jest najtańszym woskiem do podłóg.
Zaprowadzony w najwyższych domach, zakładach, sanatoriach, pierwszorzędnych hotelach etc. etc.
CENY:
1 doza 1/4 kg. Kor. 0,85 | 1 doza 1 kg. Kor. 2,50
1 " " " 1,35 | 1 " " 2 1/2 " " 5,50
1 doza 5 kg. Kor. 11.— 2197 10
Składy w Krakowie: Reim i Sp. Rynek I. 37, Fr. Leuert, Fr. Zopoth i Sp. ul. Siena I. 12, Roman Drobner. Skład w Tarnowie: Drog. Wład. Brach. Składy w Przemysłu: Mayer Os. Gans, Wojciechowski, J. Martynowicz.

Piwo żywieckie i porter
z Arcyksiążęcego Browaru
do nabycia we wszystkich handlach.
GLÓWNY SKŁAD W KRAKOWIE
LUDWIK LAZAR
ul. św. Anny I. 3. Tel. 423.

POPOW
Najszlachetniejsza
MARKA HERBATY ROSYJSKIEJ

Nie kupujcie !! zegarka !!
zanim nie obejrzycie mego wielkiego cennika.
Otrzymacie:
złr. 1.50 złr. 3.50

Niklowe Roskopfy złr. 1.50
Goldincwe „ złr. 2.—
Srebrne „ złr. 3.—
z podwójną kopertą złr. 4.—
z 3 ma srebrn. kopert. złr. 5.—
płaskie stalowe złr. 3.50
Ameryk. złote „double“ złr. 5.—
Prawdziwy Roskopf Patent złr. 3.50
Prawdziwy Omega złr. 9.50
Srebrny łańcuszek złr. 1.—
14 karat. złoty zegarek złr. 8.50
14 karat. złoty łańcuszek złr. 10.—
14 karat. pieścienie złote złr. 2.—
Zegary pendulowe od złr. 2.80
„ z bicem wieżowym złr. 4.50
„ z muzyką złr. 6.—
„ z kukłką złr. 2.50
Zegary kuchenne złr. 1.20
Budzik złr. 1.20
„ w nocy świecące złr. 1.50
„ z podwójnym dzwonkiem 1.75
3 lata pisemnej gwarancji; za nieodpowiednie zwrot pieniędzy.
Wysyłka za zaliczką
Max Böhnel
ZEGARMISTRZ
Wien, IV, Margarethenstrasse 27 (we własnym domu).
żadajcie mego cennika z 2000 rycin darmo i cispłatnie.
2189-20

Poszukuje się do mniejszego domu **Kucharza,** który zarazem mógłby się zajmować ogrodem. Starsi kawalerowie mają pierwszeństwo Zgłoszenia pod **A. B.** poste restante, Wonicz. 3 2538